

Vaše značka VÚV862/2023
Sp. zn. 45/2022/NZ/AF
Č. j. KVOP-17308/2023
Datum 9. května 2023

Vážená paní
Ing. Jaroslava Dvořáková
zástupkyně ředitele
Výchovný ústav Višňové
Zámek 1
671 38 Višňové

Vážená paní inženýrko,

bývalý ředitel Mgr. Vladislav Popelka mi zaslal vyjádření ke zprávě z návštěvy zařízení, která proběhla v listopadu loňského roku. Oceňuji, že vyjádření bylo vyčerpávající a týkalo se všech opatření, která byla ve zprávě navržena. Považuji ho společně s přijatými kroky u většiny opatření za dostatečné a následnou návštěvu proto podle zákona o veřejném ochránci práv uzavírám.¹ K některým opatřením bych se ještě rád vyjádřil, neočekávám však další reakci.

Opatření číslo 8

Umístit schránku důvěry na každou výchovnou skupinu a zajistit její vybírání třetí osobou.

Bývalý ředitel uvedl, že ve všech skupinách budou instalovány schránky důvěry a jejich vybíráním budou pověřeni kmenoví vychovatelé jednotlivých skupin. Zpracování podnětů a stížností pak bude mít na starost etopedka zařízení.

Vítám, že budou schránky k dispozici ve všech skupinách. Považuji však za vhodné, aby jejich vybíráním byla pověřena třetí osoba, tedy nikoliv kmenoví vychovatelé, kteří mají děti běžně na starosti a proti kterým může stížnost směřovat. Pověření speciálně určené osoby (např. administrativního pracovníka), která běžně nepřichází s dětmi do styku, je projevem zásady důvěrnosti a bezpečnosti stížnostního mechanismu, která zabraňuje filtrování stížností.²

Opatření číslo 11

Posílit systematickou práci s účastníky sexuálního násilí a obtěžování, a to včetně práce s agresory.

K případu chlapce D bývalý ředitel uvedl, že nebylo možné zahájit sexuologickou léčbu z důvodu nemožnosti kontaktovat jeho rodiče za účelem získání souhlasu s léčbou. Podotýkám však, že zákon dává řediteli zařízení oprávnění zastoupit dítě mimo jiné ve věcech zásadní důležitosti, vyžaduje-li to zájem dítěte, pakliže jeho zákonní zástupci neplní své povinnosti nebo nejeví o dítě skutečný zájem.³ Právě sexuologickou léčbu lze

1 V souladu s ustanovením § 21a odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

2 Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). Complaints mechanisms. Výňatek z 27. obecné zprávy CPT, odst. 75 a násl., CPT/Inf (2018)4-part [online]. Štrasburk: CPT, 2018 [cit. 3. 5. 2023]. Dostupné z: [16807bc668 \(coe.int\)](https://www.coe.int/t/09004016807bc668).

3 Ustanovení § 23 odst. 1 písm. l) zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy.

podřadit pod věc zásadní důležitosti, která je v zájmu dítěte, a po mém soudu tak zařízení mohlo léčbu chlapce iniciovat mnohem dříve.

Opatření číslo 13

Přijmout opatření k předcházení sebepoškozování.

Bývalý ředitel také sdělil, že s dětmi, které mají problémy se sebepoškozováním, zařízení pracuje individuálně, přičemž u většiny z nich se problém podaří vyřešit. Zařízení podle něj tématu sebepoškozování věnuje velkou pozornost a v rámci řešení konkrétních situací a minimalizace rizik spolupracuje s Dětskou psychiatrickou nemocnicí Velká Bíteš.

Opatření, která bývalý ředitel popsal, jsou jistě správná a nemám k nim výhrady. Jedná se však o řešení již nastalých situací nebo situací, kdy existuje podezření na výskyt sebepoškozování. Ve zprávě jsem však uvedl, a považuji za vhodné to zopakovat, že sebepoškozování je jev s proměnlivým výskytem, který nelze vyloučit ani u dětí, u nichž aktuálně žádné podezření na sebepoškozování není, tím spíše pak u cílové skupiny zařízení. Personál zařízení, a to nejen ten odborný, by proto měl být na tyto situace připraven, čemuž může napomoci vhodně zpracovaná metodika k prevenci sebepoškozování. V rámci preventivních opatření zařízení např. může problematiku sebepoškozování zahrnout i do skupinové práce s dětmi.

Vážená paní inženýrko, ještě jednou děkuji Vám i všem zaměstnancům zařízení zúčastněným na šetření za poskytnutou součinnost.

S pozdravem

JUDr. Vít Alexander Schorm
zástupce veřejného ochránce práv
(podepsáno elektronicky)